

Activitat

Joves pel barri

Presentació

Es tracta d'un projecte d'aprenentatge servei compartit amb l'Institut de Secundària del barri. Consisteix en oferir als nois i noies de Batxillerats o Cicles Formatius una doble experiència, estretament vinculada i articulada: una formació específica d'iniciació al voluntariat i un període de voluntariat a l'esplai donant un cop de mà als monitors i monitores en les seves tasques.

Aquesta activitat ens permet reforçar la cohesió social en el barri i, al mateix temps, donar a conèixer a molts joves la possibilitat d'esdevenir voluntaris en la seva comunitat.

Objectius

1. Sensibilitzar-se vers la necessitat educativa dels nens i nenes del barri en el seu temps lliure.
2. Comprendre i valorar el treball voluntari en la nostra societat i entorn més proper.
3. Comprometre's i participar activament durant tot el procés.
4. Millorar les habilitats i capacitats individuals posant-les al servei dels altres.

Desenvolupament de l'activitat

Fase 0: Definició del projecte: Treball conjunt IES - Esplai per tal de definir el projecte, la seva execució i avaluació.

Fase 1: Presentació del projecte als joves de l'IES: Difusió, xerrades informatives i procés d'inscripció del joves interessats.

Fase 2: Formació dels joves: Curs d'Iniciació al Voluntariat (CIV), que l'esplai imparteix a l'IES, amb els joves interessats. Al final del curs se signa un compromís per a una dedicació concreta.

Fase 3: Pràctiques d'ajudant de monitor: Cada jove o parella de joves ajuda un monitor en una activitat concreta, posant en pràctica el que han après. Cada monitor assumeix el seguiment dels seus joves ajudants i provoca la seva formació permanent a partir de les reflexions individuals i de grup sorgides amb la pràctica.

Fase 4: Avaluació del projecte: Es fa una sortida específica amb els joves que han participat per fer una valoració de tot el procés. A la vegada, es realitza també una avaluació amb el professorat implicat de l'institut.

Més informació a continuació

JOVES PEL BARRI

Un projecte d'aprenentatge servei a La Florida

Presentació

Joves pel barri... és el nom del nostre projecte i també un desig i una esperança.

El barri de la Florida està ple de persones... persones que treballen, estudien, caminen, somriuen, canten, parlen... i també de moltes necessitats... per reduir moltes d'aquestes és que, entitats com la nostra, estem treballant des de fa anys en el barri... però sempre es necessiten més "mans"!

Creiem que la millor resposta a les necessitats del nostre barri la poden donar els nostres joves. Els joves són el nostre repte, no volem que siguin el futur... volem que siguin el present... un present que lluita per un món millor, més just, més igualitari i més solidari.

Esperem que amb la vostra ajuda Joves pel barri comenci i continuï sent una realitat al nostre barri... que cada dia hi hagi més joves implicats que formen part d'entitats del seu entorn, joves que "encomanen" a la resta amb el seu entusiasme... joves que facin que projectes com aquest esdevinguin indispensables en el nostre present i el nostre futur.

Fitxa Tècnica

Títol de l'experiència

Joves pel barri. Un projecte d'aprenentatge servei a La Florida.

Entitats co-responsables

L'Esplai La Florida i l'IES Eduard Fontserè.

Participants: nivell educatiu i àmbit

15-20 joves de Batxillerat (16-17 anys) de l'IES Eduard Fontserè.

Síntesi del projecte:

Proporcionar a un grup d'entre 15 i 20 joves de batxillerat de l'IES Eduard Fontserè, una doble experiència estretament vinculada i articulada: una formació específica d'iniciació al voluntariat i un període de voluntariat a L'Esplai La Florida donant suport als monitors/es en les seves tasques.

Destinatari del servei

150 infants de la secció de petits, de 3 a 7 anys, de L'Esplai La Florida.

Antecedents

Les entitats co-responsables

L'Esplai La Florida neix l'any 84 amb la finalitat de potenciar l'educació en el lleure dels infants i joves del barri de La Florida (l'Hospitalet de Llobregat). Treballa per la inclusió de tots els infants i joves, prestant una especial atenció als col·lectius més desfavorits i, també, potenciant la interrelació entre

Activitat

les diferents cultures que conviuen al barri.

L'apropament, vinculació i dinamització del territori han estat clau a l'hora d'enfocar la nostra tasca.

En l'actualitat treballem en xarxa amb moltes entitats i serveis del barri a través del Pla de Desenvolupament Comunitari i del Pla Integral, i compartim projectes i objectius amb 5 CEIPs, 4 escoles concertades i 2 IES.

L'esplai atén anualment a 480 infants i joves d'entre 3 i 17 anys.

IES Eduard Fontserè comença a existir el curs 88/89 com a extensió del BUP, compartint les instal·lacions amb el centre de Primària. Després de cinc anys els alumnes són traslladats a altres centres de Secundària i s'inicia la Secció d'F.P. branca Administrativa per necessitats educatives de la ciutat. Després d'aquest any de transició, el centre va començar a definir la seva identitat i el seu futur.

Actualment atén uns 370 alumnes i tenen un equip de: 44 professors/es, 3 PAS, 1TIS (Tècnic d'Integració Social) i 1 Tèc. Inf. (des del 23 d'octubre).

A nivell d'ensenyament:

- ESO: 2 línies. Fem 3 grups a 1r, 2n i 3r.
- Aula d'acollida amb 2 professores.
- Aula oberta (9 alum.) Conveni Ajuntament.
- Batxillerat: 1 grup de 1r i altre de 2n, amb 3 modalitats.
- Cicles formatius:
 - Cicle mitjà: Gestió administrativa.

- Cicle superior: Administració i finances. 1 grup de 1r i altre de 2n.

Precedents de col·laboració entre ambdues entitats

Des de l'any 2005, l'esplai La Florida i l'IES Fontserè venim desenvolupant una sèrie de projectes de col·laboració comuns que van més enllà del seguiment pedagògic conjunt dels alumnes que participen a les activitats de lleure de l'esplai: projectes de reducció del fracàs escolar a partir d'aules d'estudi assistit, tallers de fotografia digital amb exposicions en centres culturals de la zona, col·laboració en casals de estiu (l'IES cedeix les seves instal·lacions a l'esplai), participació conjunta en projectes de dinamització d'activitats per joves al barri, entre altres.

Des de l'inici del treball conjunt i a la llum dels bons resultats, creiem que el treball en xarxa entre entitats d'un mateix territori és la resposta més adient als reptes actuals.

Justificació del projecte

Aquesta iniciativa sorgeix amb la intencionalitat de ser un projecte educatiu amb una clara utilitat social que a través de la formació i la experiència directa posa a l'abast dels joves del nostre barri eines que facilitin la seva participació i la possibilitat d'incidir en el seu entorn per poder millorar-ho.

Però... què ens motiva a fer-ho? Citarem algunes necessitats que esdevenen raons...

A l'entorn

- Detectem una demanda social del barri: tenir persones formades que puguin participar en diferents projectes i entitats socio-educatives del barri.
- Detectem que cal capacitar voluntaris per què puguin col·laborar amb entitats del mateix barri i dotar-lo així de recursos.
- Detectem que cal promoure el treball en xarxa amb les diferents entitats del barri.

Entre els joves

- Detectem que cal treballar l'autoestima i les capacitats dels joves per tal de que rebin una imatge positiva de si mateixos, a la vegada que canviem la visió que es té del col·lectiu jove des del barri.

A les entitats co-responsables

- Necessitem cohesionar la relació establerta entre les dues entitats gestores.
- Necessitem millorar els procediments del treball conjunt.
- Necessitem millorar la implicació dels membres de l'equip educatiu de l'esplai i l'IES en la dinàmica del projecte.

Objectius del projecte

Presentem un projecte que neix en un marc de reciprocitat on els joves es formen i aprenen a la vegada que col·laboren en una tasca ben concreta però amb capacitat transformadora tant per ells (formació ètica i ciutadana) com per al seu entorn (contribuir a enriquir la tasca educativa de l'esplai).

Objectius d'aprenentatge

- Sensibilitzar-se envers temàtiques socials i la importància i necessitat del treball voluntari en la nostra societat i entorn més proper.
- Reflexionar i intercanviar experiències sobre la tasca voluntària i els aprenentatges que es dedueixen d'aquestes.
- Comprometre's i participar activament durant tot el procés.
- Millorar les habilitats i capacitats individuals posant-les al servei dels altres.

Objectiu del servei

Proporcionar un suport real i útil als monitors en les activitats diàries a la secció infantil de l'esplai.

Activitat

Fases i Calendari del projecte

Fase 0: Definició del projecte (24 de setembre al 5 d'octubre)

Treball conjunt IES Fontserè – L'Esplai a la Florida per tal de definir el projecte, la seva execució i avaluació.

Fase 1: Presentació (22 al 26 d'octubre)

Presentació del projecte als joves de batxillerat de l'IES (difusió, xerrades informatives, inscripcions del joves, etc).

Fase 2: Preparació (novembre/desembre)

Aquesta fase està centrada i articulada per un Curs d'Iniciació al Voluntariat (CIV), que impartirà el Centre d'Estudis de la Fundació Catalana de l'Esplai.

Fase 3: Execució (gener/maig)

- Presentació de l'entitat (equip, proposta pedagògica, normes de funcionament, etc.) i definició de les tasques a desenvolupar a l'esplai.

- Inici del servei. Realització de pràctiques a l'esplai.

- Establiment de reunions de seguiment individuals i de grup (reflexions sobre els aprenentatges al mateix temps que es donen).

Durant tot aquest procés, els joves posen en pràctica el que ja han après i es continuen formant a partir de les reflexions individuals i de grup que sorgeixen de la pròpia pràctica.

Al mateix temps treballen sobre el seu propi entorn (barri) i descobreixen les seves necessitats.

Fase 4: Avaluació del projecte (juny)

Amb tots els actors implicats en el procés: avaluació final amb els joves (sortida/excursió); amb els infants; amb l'equip de monitors/es i avaluació amb l'IES Eduard Fontserè - L'esplai La Florida.

El nostre objectiu per aquest moment és poder aconseguir que els joves s'incorporin a la nostra entitat o altres entitats del barri i continuar fent un seguiment des de la nostra entitat.

Activitats centrals del projecte

El Curs d'Iniciació al Voluntariat (CIV)

El curs té 12 hores estructurades en 3 sessions de 4 hores, amb una metodologia activa i participativa. En finalitzar, el Centre d'Estudis atorgarà un diploma certificant la realització del curs. Els continguts són:

1. El moviment associatiu i el món del voluntariat.
2. El perfil de la persona voluntària: actituds, valors, drets i deures.
3. Introducció al temps lliure infantil i al món de l'esplai.
4. Com fer d'ajudants de monitor? Què pot aportar cadascú?

El servei com a ajudants de monitor a l'esplai

Els joves han d'establir una tarda a la setmana per ajudar als monitors/es en el desenvolupament de les seves tasques diàries:

- participar en la preparació de la sala i materials de l'activitat/taller
- participar en les estones de trobada (benvinguda als infants, berenar, etc.)
- participar en el taller (reforç de la tasca del monitor: activitats, serveis, valoració, sortida dels infants, etc.)
- participar en la recollida i ordre de la sala.
- participar de la valoració de l'activitat amb el/la monitor/a.

Valoració intermèdia

Una parada al mig del camí...

Tots tenim molt a dir:

Ens trobem en un moment de fer coses... de tenir una part del camí fet, però amb molta feina per fer i molta il·lusió per continuar.

En les diferents trobades de valoració han sorgit algunes reflexions, tot i que aquestes coses no es poden escriure... s'han de viure!!!

Els joves

"...La meva opinió sobre aquesta experiència és que està esdevenint una experiència molt gratificant, ja que mentre jo ajudo els monitors i ensenyo els nens també aprenc molt d'ells... és una activitat molt bonica per l'apropament al món dels petits...estic aprenent com es comporten els nens de diferents edats i com tractar-los." (Sheila)

"Des que vaig començar com ajudant de monitor la meva sensació va ser haver de ser com els monitors de debò i vaig tenir moltes ganes de fer-ho. Tal com transcorrien els dies vaig notar que m'agradava estar més temps amb els infants perquè noto que ells s'ho passen molt bé amb mi i això em fa sentir molt feliç i satisfet!!!" (Emanuel)

"...estic a un taller de cuina... i amb els infants fem diferents menjars... m'agrada molt ser voluntària, estar amb els nens i nenes i aprendre amb ells." (Atenas)

"De debò... aquesta és una experiència que tothom hauria de provar!!!" (Javi)

Els monitors/es de l'esplai

"El projecte d'iniciació al voluntariat amb joves és una iniciativa innovadora i molt enriquidora per l'entitat. En ell els joves que hi participen es formen per ser monitors/es i s'impliquen en les activitats que es fan a diari a l'esplai. No només ells aprenen de nosaltres sinó que nosaltres aprenem amb ells/es. La seva presència ens ajuda a recordar per què

Activitat

hem escollit aquesta professió tant enriquidora, on els infants són el principal punt d'actuació.

La il·lusió amb la qual venen tots els dies i el nerviosisme amb el qual es presenten el primer dia et fa pensar en els teus moments primerencs dins d'aquesta professió on tu eres com ells i totes les coses que has après a través d'altres professionals i voluntaris que han passat per l'entitat.

Penses i... el que vols fer és que no es perdi aquest fil que és la nostra raó de ser i iniciar un procés de futurs monitors/es per l'entitat i que gaudeixin de l'experiència com tu ho vas fer en un passat.

Personalment, considero un honor poder ser un model referent per aquests joves i formar-los perquè algun dia siguin ells els que formin a altres professionals o realitzin un curs d'iniciació del voluntariat per joves i siguin ells seus models a seguir.” (Núria)

Els professors i responsables de l'IES

“Per nosaltres l'objectiu principal és fomentar l'acció participativa comunitària dins del territori i generar un intercanvi d'experiències constructives d'aprenentatge basades en el respecte mutu, la convivència social i l'acció social.

A nivell de centre, creiem que aquest tipus d'activitats són molt enriquidores per l'alumnat, ja que per una part els dona el coneixement d'un món nou i una responsabilitat que finalment ajuda a créixer els nostres alumnes com a persones i ciutadans.” (Equip directiu IES Fontserè)

Els infants de l'esplai

“...m'agrada molt jugar amb la Sofia... sempre està contenta!! ...aquí estem els dos a l'esplai...” (us perdeu el somriure d'orella a orella). (Julián)

“...he fet aquest dibuix pel Javi per explicar-li com era la meva casa al meu país...” (Miriam)

I la història continua...

El projecte es troba en un moment de “màxim esplendor”: ja som part de “la casa”, estem gaudint del que fem... ens divertim molt... sobre tot quan expliquem a la resta el que ens passa cada dia... els infants són una capsa de sorpreses!!!

L'altre dia a la reunió de divendres recordàvem els primers dies... i els nostres nervis i els... “i ara què farem??” “I què direm als nens?” “I què pensaran les famílies?” “I realment podrem fer coses??” “... ui quins nervis!!!” Quantes coses han passat ja!!! (va ser la nostra resposta). I la nostra coordinadora ens va llegir el que va ser com una “foto” del primer dia... el primer dia d'un de nosaltres... en aquest cas... de la Mireia.

Quan va acabar, tots teníem un gran somriure a la cara.

“És dilluns. Arriben a l’esplai de la recollida escolar, els infants amb els monitors, entren per la porta com cada tarda, amb la cantarina “Bona taaaaarda!!!!!!” però a més a més avui entren amb una novetat... han après una nova cançó: “... *ens l’ha ensenyat la Mireia*”, diuen.

La Mireia ens mira i somriu satisfeta. És el seu primer dia. Un nen l’agafa de la mà i li diu: “*ja coneixes l’esplai? Vine!*”. La Mireia ens torna a mirar i avança amb un somriure encara més ampli, caminant amb seguretat.

La màgia ha començat...

I volem que aquesta màgia no acabi... i que *Joves pel barri* continuï sent una realitat al nostre barri... que cada dia hi hagi més joves implicats que formin part d’entitats del seu entorn, joves que “encomanen” a la resta amb el seu entusiasme... joves que facin que projectes com aquest esdevinguin indispensables en el nostre present i futur.

Pistes per a l’avaluació

- El curs d’iniciació al voluntariat ha estat una de les vies per les quals els joves han pogut fer nous aprenentatges en relació al lleure i als infants? Mitjançant aquesta iniciativa s’han millorat les actituds de compromís dels joves i han augmentat les accions voluntàries a l’esplai?
- L’activitat els ha permès entrar en contacte amb un nou espai educatiu de relació, comunicació i diversió, portant els joves a valorar cada dia més la tasca dels monitors i monitores de l’esplai?
- Els monitors i monitores heu sabut donar exemple als joves voluntaris i els heu ofert espais d’intervenció?

